

Az erdők összes területe 5.239 k. hold. Ebből Somogy vármegyében van 3505·2 k. hold, Zala vármegyében 1.587·1 k. hold és Tolna vármegyében 146·7 k. hold. Az üzemtervek az 1920. évi 14.500/F. M. „Utasítás” szerint készültek A somogyi erdőket 6, a Zala és Tolna megyében levőket pedig 1—1 gazd. osztályba sorozták. Az évi összes vágásterület 59·8 k. hold; a vágásfordulók javarésze 80 év. Az évente felújítandó terület nagysága 96·6 k. hold.

A felújítás részben természetes, részben mesterséges úton (makkvetéssel, vagy csemeteültetéssel) történik. Tarvágás nincs. A csemete-szükségletet a Taszáron létesített 4 k. holdnyi cemetekert látja el, amely évente átlag 600.000 drb iskolázott és kiültetésre alkalmas csemetét termel.

Az erdőgazdaságot — Mernye székhellyel — okleveles erdőmérnök vezeti, személyzete 10 vizsgázott erdőőr. A vadgazdaság ellátása is az erdészeti személyzet feladata.

Az erdészet 1872. év óta különálló üzemág, saját számadása van.

Az erdők jövedelmét régen az erdei mellékhasználatok szolgáltatták, mert a fa hihetetlenül olcsó volt. Ma az évenként esedékes fő- és előhasználat 7.449 m³ fát ad, amelynek 15%-a szerfa és 85%-a tűzifa. Az évi termelés 70%-a az uradalmi tűzifa- és szerfaszükségletet elégíti ki, 30%-a pedig, eladásra kerül. A 3 k. hold nagyságú tászári fűztelep évente mintegy 150 q nyers vesszőt ad.

A szállítható és körfűrészrel kapcsolatos nagy keretfűrész csak az uradalomnak dolgozik, bérfűrészeléssel nem végez. Az erdőgazdaság saját szükségletre keréktalpat, hordódongát és kisvasúti talpfát is termel.

Szentiványi Béla könyve példaképpen szolgálhatna hasonló munkák összeállításához, mert kétségtelen, hogy gazdaságunk fejlődését a nagyüzemek oknyomozó történetében láthatnók meg a legvilágosabban.

Dr. Tomasovszky Imre.

Az Engler Arnold emlékünnepe és előadásorozat. (Arnold Engler Gedenkefeier und Vortragszyklus.) A Schweizerischer Forstverein kiadása, Bern, 1943.

A Svájci Erdészeti Egyesület német és francia nyelvű folyóiratain kívül időközönként „Beiheft” címmel még egy különkiadványt is megjelentet. A 21. füzet teljes egészében *Englernek*, a neves svájci erdésztudósnek az emlékéét szolgálja.

Halálának 20 éves fordulóján, 1943. június 10-én, a zürichi műegyetem aulájában nagyszabású ünnepély volt, amelyet a Szövetségi Tanács közoktatásügyi vezetője, *Rohn dr.* egyetemi tanár, nyitotta meg emelkedett szellemű beszéddel.

Dr. Knuchel professzor mint kutatót és *Darbella*y erdőfelügyelő mint embert méltatta *Englert*, a tanítvány igen lelkiismeretes adagyűjésével és hálás szeretetével.

Jenny, a Svájci Erdészeti Egyesület jelenlegi elnöke, azokról az érdemeiről emlékezett meg, amelyeket *Engler* az egyesület és azon keresztül az egész svájci erdőgazdaság fejlesztése terén szerzett.

Az ünnepélyt *Engler* mellszobrának a leleplezése zárta le, ezt az emlékművet a műegyetem nevében *dr. Leibundgut* professzor vette át kegyeletes szavakkal.

A következő 2 napon 6 érdekes előadás hangzott el; ezek elsőjét *Petitmermet* szövetségi főerdőfelügyelő tartotta francia nyelven, mintegy bevezetőül a múlt év nyarától kezdve sorozatosan tartott erdészeti értekezletekhez.

Burger dr., a svájci erdészeti kutató intézet igazgatója, a szakmánk alapvető kérdéseinek tisztázása ügyében kifejtett eddigi sok fáradozást ismertette („*Stand und Ziele der forstlichen Grundlagen-Forschung.*“), Volkart dr. professzor pedig a növények öröklésánának és tenyésztésének az irányelveit foglalta össze kitünően áttekinthető formában. („*Grundzüge der pflanzlichen Vererbungslehre und Züchtung.*“)

Nägeli dr. erdőmérnök, az intézet növényszármazástani kutatásairól számolt be, Etter erdőmérnök pedig Svájc legfontosabb erdőtípusairól adott hiánytalan képet. („*Über die Provenienzforschungen unserer forstlichen Versuchsanstalt.*“ „*Unsere wichtigsten Waldgesellschaften.*“)

Dr. Pallmann professzor az erdőtalaj fogalmát világította meg néhány adattal és fényképpel („*Über Waldböden.*“), végül Leibundgut dr. a korszerű — természettudományi alapokon nyugvó — erdőművelés helyes gyakorlatának az útjaira mutatott rá. („*Über Waldbau auf naturgesetzlicher Grundlage.*“)

A békebeli kiállítású 156 oldalas füzet értékes gyarapodása szakirodalmunknak.

M.

Acta Botanica. II. kötet. (A M. Kir. Horthy Miklós Tudományegyetem Barátainak Egyesülete kiadása, Szeged, 1943.)

Az „Acta Universitatis Szegediensis“ természettudományi osztályának növénytani közleményeiként jelent meg immár 2. kötetével a 102 oldalra terjedő tanulmányosorozat, amely 7 munkát tartalmaz.

Dr. Greguss Pál „A középeurópai *Ericaceae* xylotómiája“ c. értekezése ízelítő az egyesületünk kiadásában legközelebb megjelenő hatalmas munkájából; másik 2 tanulmányában („Megjegyzések *Elise Hofmann: Ericoxylon arborea, Ulmoxylon campestre, Ilicoxylon aquifolium* és *Aceroxylon campestre* meghatározásaihoz“; ill. „Adatok a fűzérkamlósi és fűzérkajatai szarmatakorú fakövületek xylotómiai vizsgálatához“) ugyancsak szövettani kérdésekkel foglalkozik, és meggyőző bizonyosságát adja annak, hogy a xylotómia évezredek előtti növényvilágra is fényt tud vetni.

Timár Lajos a Tisza szegedi szakaszán kikötő tutajokra útközben betelepített növényfajokat vette vizsgálat alá, és számukat — ki hinné? — 180-nak találta. *Vajda L.* két értekezéssel szerepel a kötetben („*Hieraciumok a Pareng és Retyezát hegységekből*“ és „*A Centaurea variegata Lam. var. adscendens Bartl.* egy új alakja Erdélyből“), mindkettő Erdély flórájához szolgáltat további értékes adatokat.

Végül Szalay István a Hargita két tőzeglápjában talált virágporelemzését közli.

A kítűnő papírra nyomott szöveget több ábra, táblázat és néhány igen szép parányfénykép teszi teljessé.

M.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

A M. Kir. Kertészeti és Szőlészeti Főiskola Közleményei. (IX. évf. 1943.)

2. sz. — *Probcokai E.*: Összehasonlító vizsgálatok dughagymákon. — *Wagner J.*: Magyarország hársai. — *Domokos J.*: A kajszinmagvak felhasználásáról. — *Husz B.*: Előmunkálatok a megyei termés-hozamának fokozásához. — *Somos A.*: Adatok a „Turul“ paradicsomfajta ismeretéhez. — *Keöpeczi-Nagy Z.*: Gyümölcsfaínek különböző fejlődési időpontjai.